

«ԹՈՂ ՏՈՒԷՐ ՄԱՆԻ ՏՂՈՅԸ ՈՐ ԻՆՇԻ ԳԱՆ» : ՂՈՒԿ. ԺԸ. 16:

ՀԱՏՈՐ Ե.

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ. ՄԱՅԻՍ 1. 1876.

ԹԻԻ 5

ԸՆՁՈՒՂՏ

ՍԱՆԴՈՒՂԻ ՎՐԱՅԻ ԳՈՂԸ

Պարտիզիս մէջ մեծ խնձորենի մը
ունիմ, որ փողոցի պատին քովը կ'ա-

ճի: Աշնան օր մը երբ պարտիզին մէջ
էի, լսեցի որ մէկը այն ծառէն խնձոր
կը դողնար: Պարտիզին մէջ չորս կողմս

նայեցայ, բայց հոն մէկը չկար: Պո-
ռացի կանչեցի, պատասխան տուող
չեղաւ: Սակայն դեռ փողոցի կողմ
մէն ձայն մը կը լսէի, և ինձ այնպէս
կը թուէր թէ մէկը ծառին դադա-
թէն ճիւղեր կը կտրէր: Ինքիւրենս
ըսի, «Յանդուգն դող մը փողոցի
կողմէն սանդուղի մը վրայ ելած է
խնձորներս դողնալու,» և ձեռքս
գաւազան մ'առնելով, պարտէզէն
դուրս դէպ ի փողոցը վազեցի չա-
րագործը վռնաւելու: Բայց զարմա-
նօք տեսայ որ խմ կարծիքս սխալ էր,
վասն զի ոչ դող կար հոն և ոչ սան-
դուղ, այլ անմիա ընձուղտ մը:
Վայրենի անասուններ պատշնող
մարդ մը հանգիստ առնելու համար
պարտիզիս ետևի կողմի փողոցին
մէջ կանգ առած էր: Ընձուղտին հա-
սակն եօթը կանգնոյ չափ երկայն էր,
ուստի անի փողոցին մէջ կեցած տե-
ղէն կրնար դիւրութեամբ ուտել ծա-
ռիս դադաթին տերևներն ու խնձոր-
ները:

Ընձուղտներն Ափրիկէի մէջ կը
գտնուին և 50 կամ 60 հատ մէկտեղ
կը պտտին և անոնց գլխաւոր կերա-
կուրն է ծառի տերև: Ընձուղտը
կ'ուտեն նաև խոտ, բայց արածելու
համար կը ստիպուին իրենց առջևի
սրունքը բանալու: Ասոնք շատ արա-
գոտն են, և եթէ յողմած չըլլան,
բնաւ ձի մը չի կրնար վազելով ա-
նոնց ետևէն հասնիլ: Վերի պատկե-
րին մէջի ընձուղտը դիտելով պիտի
խորհիք թէ, անոր առջևի սրունքը
ետևի սրունքէն աւելի բարձր են,
բայց այնպէս չէ: Սրունքները մի և
նոյն երկայնութիւնն ունին, սակայն
առջևի սրունքներուն վրայի մարմնոյն
ոսկորները աւելի բարձր ըլլալուն
համար սրունքները բարձր կ'երևին:

ԵՐԿԱԶԱՐԱՄԵԱՅ ԱՐԾԱԹԵԱՅ ԴՐԱՄ

ՊՂԻՆՁ ԴՐԱՄ

Այս Սօֆիայի մզկիթին մօտ գուռ մը կայ որ Թօփ-գափուլի պալատը կը տանի։ Այն դրան երկու կողմը կեցող զինուորներէն անցնելով քիչ մը վեր ձախ կողմը ճէպհանէի մօտ կը տեսնես մեծ շէնք մը, որ է փողերանոցը։ Այս տեղ կը շինուին դահեկանները, մէծիտլիկներն և լիրաները։ Թերևս ձենէ ոմանք փափաքին դիտնալ թէ դրամն ինչպէս կը շինուի, ուստի այսօր ըսեմ ձեզ թէ ինչպէս կը շինեն 10 փարանոց պղինձ դրամը։ Նախ պղինձը կը հալեցնեն սառսիկ կրակով։ Հոն կայ երկաթէ մեծ բազուկ մը, որ շղթայ մը կը բռնէ, և շղթայն ունի ճանկ մը որ կը բռնէ մեծ ամանը կամ հալոցն որուն մէջ կը հալի պղինձը։ Այն մեծ ամանը քիչ մը մէկ կողմ կը դարձուի եւ մարդիկ կաղապարները կը բերեն։ Պղինձը կրակի կը նմանի, և ջուրի պէս կը վազէ, և եթէ այն ջուրի պէս վազող պղինձէն կաթիլ մը միայն մարդու մը մատին վրայ ցատկէ, մինչեւ ոսկորը կ'այրէ։ Պղինձը կաղապարներուն մէջ վազած ատենը կայծեր կը ցատկեն օդին մէջ։ Երբ կաղապար մը լեցուի, անոր մօտինը լեցնել կըսկսին, և այսպէս կարգաւ կը շարունակեն, մինչեւ որ բոլոր կաղապարները լեցուին։ Կաղապարներուն մէջ պղինձը կը պաղի, և դուրս կ'ելլէ երկար բայց նեղ տախտակներու ձևով, որ ձեր ձեռքին չափ լայն, և պղինձ դահեկանի մը չափ թանձր են։ Այնուհետեւ այս տախտակները ուրիշ սենեակ մը տարուելով հոն ուրիշ մեքենայի մը մէջէն կ'անցուն և տանոցի պէս բարակ կ'ըլլան։ Ապա այս բարակ տախտակներն ուրիշ սենեակ մը կը տարուին, ուր մեքենայից շուինդն և շառաչիւնը կարծես թէ մարդուն ականջը կը խլացունեն։ Այս սենեակին մէջ պղինձէ տախտակները կը դրուին մեքենայի մը տակ, անոր միւս կողմէն դուրս կ'ելլեն, բայց տախտակներուն մէջը երկու կարգ կը ծակեր կան։ Թերևս կը հարցնէք։ Ի՞նչ բանի համար եղած են

այն ծակերը։ Տախտակներուն մէջի ծակերը տասը փարանոց դրամի տեղեր են, եթէ մեքենային տակն ալ նայիք, պղինձի այն կըր կտորները կը տեսնէք։ Այս կտորները տասը փարանոց դրամք են, բայց դեռ դրոշմ չունին։ Պղինձէ տախտակին մնացեալ մասը, որ ծակ ծակ եղած է, դարձեալ հնոցը կը տարուինորէն հալուելու։ Տասը փարանոց կտորներն այնուհետեւ կը դրուին ուրիշ մեքենայի մը տակ, ուր քիչ մը ճնշուելէ ետքը դուրս կը հանուին։ Տասը փարանոցներու չըջանակն այս ճնշման ատեն կը շինուի։ Ապա այն կտորները հնոցի մը մէջ դարձեալ կը տաքցուին, և ջուրի մէջ պաղելէ ետքը սղոցածով կը չորցուին և պատրաստ կ'ըլլան դրոշմ ընդունելու։ Դրոշմ տուող մեքենան այնչափ բարձր է որ մինչև ձեղունը կը հասնի, և որոտման պէս գոռալով միշտ կը զարնէ։ Այս մեքենային ամէն մէկ հարուածը 30,000 քաշի զօրութեամբ կ'իջնէ պղինձի այն կըր կտորներէն իւրաքանչիւրին վրայ, և մէկ հարուածով այն կտորը 10 փարանոց դրամ կ'ըլլայ։ Մէկ հարուածով դրամին մէկ կողմը դրոշմը կը կոխուի, իսկ միւս կողմը թուղթան։ Երբ տասը փարանոց դրամ մը մեքենային տակէն կ'ելլէ, անմիջապէս պղինձի ուրիշ կտոր մը մեքենային տակը կը մոնէ, և գործն այսպէս կը շարունակուի։ Պղինձի կտորները վերջին մեքենային տակ դրուելէն առաջ աղօտ և աղտոտ էին, բայց 30,000 քաշ ծանրութիւն ունեցող ուռին մէկ հարուածը զանոնք ոսկիի պէս փայլուն կ'ընէ։ Այս գործողութիւնն այնչափ արագ կը կատարուի, որ մէկ աւուր մէջ մէկ կամ երկու հարիւր ոսկեղ արժողութեամբ տասը փարանոց կրնայ շինուիլ։ Ահա թուաբանական խնդիր մը, զոր կ'առաջարկեմ ձեզ լուծել։ մէկ օրուան մէջ քանի՞ տասը փարանոց պէտք է շինել որ երեկոյին կարելի ըլլայ երկու հարիւր ոսկեղ արժողութեամբ դրամ պատրաստ ունենալ։

«ՍՈՒՐԲ ԳԻՐԲ ՄԸ ՈՒՆԻՊ»

նտոնի մէջ ծեր կնոջ մը հարցունեցաւ. «Սուրբ գիրք մը ունի՞ս»։ Կինը պատասխանեց, «Այո, գոհութիւն Աստուծոյ, ունիմ Սուրբ գիրք մը որ մանկութեանս առաջնորդն եղաւ և

ծերութեանս ցուպն է։ Սուրբ գիրքը վիրաւորեց զիս, բայց վէրքերս բուժեց։ Զիս դատապարտեց, բայց ազատեց։ Ինձ ցուցուց որ մեղաւոր եմ, բայց ցուցուց նաեւ մեղաւորաց փրկիչը։ Կենացս մէջ ան իմ մխիթարութիւնս եղաւ, և կը հաւատամ որ մահուան ատենն ալ ինձ յոյս պիտի տայ։ Ո՛հ, ես ի՞նչ պիտի ընէի, եթէ Սուրբ գիրքը չունենայի»։

Տղայոց Աւետարեթի համար

ԱՐԵՎԱԿԱՅԻՆ ԴՐՈՒԹԻՒՆ

Կարծեմ թէ կը հարցուի, «Ի՞նչ կը նշանակեն այս երկայն բառերը»։ Այս բառերը կը նշանակեն արեւն և անոր շուրջը դարձող ամէն բան։ Բաց երկրէս ուրիշ բան ալ կայ, որ արեւուն շուրջը կը դառնայ։ Այո, ուրիշ շատ բաներ ալ կան որ արեւուն շուրջը կը դառնան։ Բաց երկրէս եօթը մեծ մոլորակ, իբր հարիւր աստղակերպ կամ փոքր մոլորակ և քանի մը հատ ալ գիտաւորներ կան, նաեւ մոլորակներէն շատերը լուսիններ ունին։ Զոր օրինակ, մեր երկիրն ունի լուսին մը որ ամիսն անգամ մը երկրին բոլորափքը կը դառնայ։ Նոյնպէս ուրիշ մոլորակներ ալ ունին լուսիններ, որ անոնց բոլորափքն և անոնց հետ մէկտեղ արեւուն բոլորափքը կը դառնան։ Լուսնթագը չորս լուսին ունի, Երեւակը ութ, Հերշելը վեց, և Լըվէրիէ, որ արեւէն ամենէն հեռու մոլորակն է, երկու լուսին ունի։ Այսպէս, առաւել քան հարիւր երեսուն մարմիններ կան որ մեր երկրին և լուսինին հետ արեւուն բոլորափքը կը դառնան։ Մեր երկիրն արեւէն 93,000,600 մղոն կամ 31,666,666 ժամ հեռու է։ Ուրիշ երկու մոլորակներ կան որ մեր երկրէն աւելի մօտ են արեւուն. միւս մոլորակներն աւելի հեռու են արեւէն քան մեր երկիրը։ Լըվէրիէ որ, ինչպէս ըսինք, ամենէն հեռու մոլորակն է, 2,850,000,000 մղոն կամ 950,000,000 ժամ հեռու է արեւէն, որուն շուրջը կը դառնայ։ Ո՞ր տղայ կրնայ կարգաւ այս թիւերը։ Եթէ յաջողի զանոնք կարգաւ ալ, կրնայ երեւակայել թէ որչափ մեծ է միջոցին հեռաւորութիւնը։ Եթէ մէկն այսօր մեր երկրէն մեկնի և օրը տասը ժամ ձիով երթայ, 8,675 տարիէն կը

հասնի արևուն : Երեւակայեցէք ուրեմն թէ որչափ աւելի ժամանակ պէտք է Լըվէրիէ մնորակէն արևուն հասնելու : Մեր բնակած երկրին 166 տարին Լըվէրիէի մէկ տարւոյն հաւասար է, վասն զի այս մոլորակն այնչափ տարին անգամ մը կը դառնայ արևուն բոլորովը : Եթէ Լըվէրիէի մէջ բնակէիք, և անոր շրջանը նոր լմնցուցած ատեն ծնած ըլլայիք, որչափ ծեր պիտի ըլլայիք մինչև որ ուրիշ նոր տարի մ'ալ տեսնէիք : Եթէ Լըվէրիէի բնակիչները մեր երկրին բնակչաց պէս են, անոնցմէ շատերն առանց նոր տարի տեսնելու կը մեռնին : Երեւակն ութը լուսին ունի և երկու մանեակ ուրոնք զայն գրեթէ կը շրջապատեն : Գիշեր ատեն որչափ գեղեցիկ կ'ըլլայ Երեւակի երկինքը : Կ'ուզեմ որ Աւետարեւրի ամէն ընթերցող բերնուց սորվի վերը յիշուած հեռաւորութիւններն, և թէ ամէն մոլորակ քանի լուսին ունի, նաև մոլորակաց անուններն այն կարգով նշպէս վարը գրուած է, այլաժու, Արուսեակ, Երկիր, Հրատ, Իբր հարիւր աստղակերպք, Լուսնութագ, Երեւակ, Հէրշէլ և Լըվէրիէ :

ՕՐԻՆԱՅ ԼԵՈՐ

Մարդ մը երբէք տեսած է զԱստուած : Ոչ, Սուրբ գրոց մէջ ըսուած է թէ մարդ չկրնար զԱստուած տեսնել և կենդանի մնալ : Բայց եղաւ ժամանակ մը յորում Աստուած ցուցուց մարդոց իր ներկայութեան նշանը, եւ այն ատեն մարդիկ Աստուծոյ տուած նշանը տեսնելով ուրախ եղան : Ոչ, այլ շատ վախցան : Այս բանը Սինա լեւան վրայ կատարուեցաւ : Աստուած այն լեւան ընտրեց, և հոն ուղեց Մովսէսին յայտնել իր սուրբ կամքը : Ժողովուրդը մեծ աճապարանք Եգիպտոսէն ելած էին, և քանի մը շաբաթ է ի վեր անապատին մէջ կը թափառէին, և վերջապէս այն լեւան առջի դաշտը հանգիստ առնելու կեցան : Հոն Աստուած պատուիրեց անոնց որ ամէն տեսակ պղծութիւն իբաց թողան, և իրեն

առջին ելլելու պատրաստ ըլլան : Եթէ փաշա մը ձեզի բան մը ըսելու համար, զձեզ իւր ապարանքը կանչէ, նախ կը նայիք որ հոն երթալէ առաջ ձեր վրան գլուխը մաքուր ըլլայ : Արդ եթէ թագաւոր մը զձեզ իւր առջև կանչէր, որչափ հոգ կը տանէիք ձեր զգեստներուն և գէմքին մաքրութեանը : Ուրեմն, Իսրայէլի որդիքն երբ կ'ոչուեցան Աստուծոյ առջին ելլելու, որչափ աւելի հոգ ըրին ամէն բան մաքուր ընելու, և ամէն պիղծ խօսք և գործ իրենց սրտերէն

ԼԵՈՐ ՔԱՆՁՐ ԱՄՊՈՎ ԾԱԾԿՈՒՄ ԷՐ

իբաց վտարելու : Սահմանեալ օրն ամէնը ժողովեցան լեւան ստորոտը, և տեսնեցին որ լեւը թանձր ամպով ծածկուած էր, որոտմունք և փայլատակունք կային, և ահա այն թանձր ամպին մէջէն փողի ձայնի նման ձայն մը եկաւ, Տէրովը հուրը լեւան վրայ իջաւ, լեւը սասանեցաւ, և ժողովուրդն ահիւ և դողութեամբ լըցուեցաւ : Անոնց արգիլուած էր լեւանէն վեր ելլել : Բայց Մովսէս վեր ելաւ, մինչդեռ ժողովուրդը վարը կը սպասէր : Ահա այն լեւան վրայ Մովսէս նոյն ինքն Աստուծոյ ընդուն-

նեց տասնաբանեայ պատուէրները ժողովուրդեան տալու համար : Վերի պատկերը կը ցուցնէ այն նշանաւոր օրը : Լեւան ամպի մէջ է, և վարի մեծ դաշտին երեսն ալ կրնաք տեսնել իսրայէլի որդւոց բանակը :

ՍՈՒՐԲ ԳԻՐՔԷՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

Ամառնային տաք օր մը ծեր մարդ մը ցորեկ ատեն իր վրանին դրան առջև նստած էր : Այն մարդուն վրանը մեծ ճամբու մը մօտն էր, ուստի և մարդը երբ ճամբան կը նայէր, տեսաւ որ ճամբորդներ կուգային : Հիւրասիրութեամբ փութաց անոնց առջևն ելաւ, և աղաչեց անոնց որ ծառի մը հովանոյն տակ նստելով հանգչին, և ինք անոնց կերակուր պատրաստէ : Ճամբորդներն այս մարդուն հրաւերն ընդունեցին, և մարդը փութաց առատ ըմպելիք և աղէկ կերակուր պատրաստեց :

Երբ ճամբորդները կերան և հանգիստ առին, ծերունոյն ուրախութեան լուր մը տուին, և ելան իրենց ճամբան գացին : Ծերունին բաւական տեղ զանոնք յուղարկեց : Ճամբորդներն երթալէն ետքը ծերունին կեցաւ Աստուծոյ աղաչելու : Զերմեռանդութեամբ աղօթեց, և իր խնդրուածքին ճիշտ պատասխան ընդունեց, սակայն դեռ իր սրտին վախաքը չլեցուեցաւ :

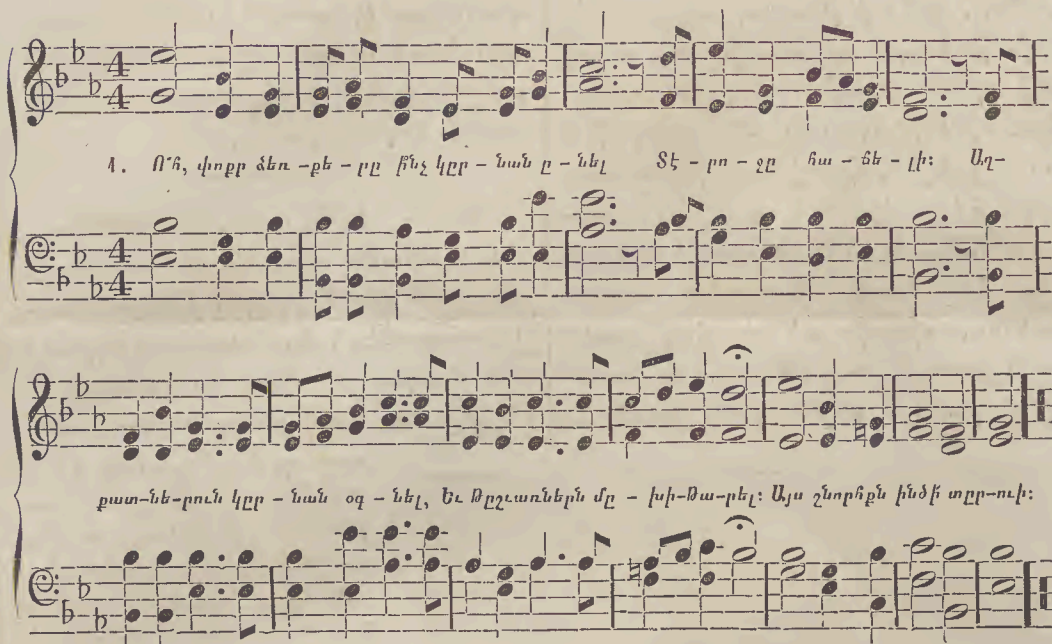
Ո՞վ էր այն ծերունին : Ուրոնք էին ճամբորդները : Այն մարդիկ ի՞նչ աւետիս բերին ծերունոյն ի՞նչ էր

ծերունոյն սրտին փափաքը որ չլեցուեցաւ, և անոր աղօթքին երբ պատասխան տրուեցաւ : Այս պատմութիւնը Սուրբ գրոց մը մասին մէջ կը գտնուի :

ԱՆՅԵՍԼ ԱՄՍՈՅ ՀԱՐՑՄԱՆՑ ՊԱՏԱՄԻԱՆ

Այն թագաւորն էր Սաւուղ, կինն էր Ենգուրի վհուկը, ծերունին որ կանչուեցաւ Մամուէն էր, և անոր տուած դէշ լուրն այս էր, թէ Սաւուղի թագաւորութիւնն անկէ պիտի առնուի, և Սաւուղ ու անոր որդիքը հետեւեալ օրը պատերազմի մէջ պիտի սպաննուին : Ա. Թագ. ԻԸ. 8-25

ՓՈՔՐ ԶԵՌՔԵՐԸ

2

Ո՛հ, փոքր շրթունքը ինչ կըրնան ընել
Տէրոջը հաճելի:
Կըրնան աղօթք մատուցանել
Եւ քաղցր խօսքեր արտասանել:
Այս շնորհքն ինձի տրուի:

3

Ո՛հ, փոքր աչքերը ինչ կըրնան ընել
Տէրոջը հաճելի:
Կըրնան դէպ ի երկինք նայիլ,
Եւ Սուրբ մատենան կարդալ սորվիլ:
Այս շնորհքն ինձի տրուի:

4

Ո՛հ, փոքր սրտերը ինչ կըրնան ընել
Տէրոջը հաճելի:
Շնորհքով կըրնան ապաւինիլ
Փրկչին, եւ զանկա սիրել:
Այս շնորհքն ինձի տրուի:

5

Ձեռքեր, շրթունք, սրտեր, երբ միաբան
Տէրոջը հաճելի
Գործքեր կատարելու ջանան,
Փրկչին շատ սիրելի կ'ըլլան:
Այս շնորհքն ինձի տրուի:

ՄԱՐԻԱՄ ԵՒ ԱՆՈՐ ՄԱՅՐԸ

ՅԱՆՅԻ ՄԷՋ ԲՈՆՈՒԱԾ

Մարիամ և անոր մայրն ի միասին անտառակի մը մէջ կը պտտէին: Մարիամ տեսաւ որ մարախ մը ցատկելով դնաց թուփի մը վրայ լարուած սարդի ուտայնի մը մէջ ինկաւ: «Մայրիկ,» ըսաւ

Մարիամ, «նայէ մարախը ցանցին մէջ բռնուեցաւ, տեսները ի՞նչ պիտի ընէ?» Մայրը հոն կեցաւ, և երկուքն ի միասին սկսան մարախին նայիլ: Մարախին միայն մէկ ոտքը ցանցին մէջ բռնուած էր, և միջտորդ զլսի վար կախուած էր, մինչդեռ իր հինգ ազատ ոտքերը ամէն կողմ կ'երթային կուգային օգնութիւն մը գտնելու: Քիչ մը ետքը մարախն իր ոտքերէն մին սարդի ուտայնին դէմ դրաւ եւ զգիւն հրեց որպէսզի կարենայ ցանցին մէջ բռնուած ոտքն ազատել: Բայց մինչդեռ կը ջանար մէկ ոտքն ազատել, միւս ոտքն ալ ցանցին մէջ բռնուեցաւ: Այնուհետեւ երրորդ ոտքով ջանաց միւս երկու ոտքերն ազատելու, բայց դժբախտաբար այն ոտքն ալ բռնուեցաւ, և այսպէս յաջորդաբար բոլոր ոտքերն ալ ցանցին մէջ բռնուեցան: Այս միջոցին սարդը մէ-

կէն ուտայնին մէջ ցատկեց և սկսաւ արագ արագ մարախին չորս կողմը դառնալ: Մարիամ տեսաւ որ սարդն ամէն դառնալուն բարակ թել մը կ'անցունէր խեղճ մարախին ոտքերուն և գլխուն վրայ: Մէկ վայրկեանի մէջ մարախն այնպէս կապուեցաւ կաշկանդուեցաւ որ ալ անկարելի էր շարժիլ:

Երբ անկէ քաշելով կը պտտէին, Մարիամի մայրն իւր աղջկան այսպէս սկսաւ խօսիլ. «Այդ սարդը սատանային կը նմանի և այն մարախը կը նմանի այն յիմար տղոց որոնցմէ շատերն ես տեսած եմ: Այն տղայք սատանային լարած մեղաց փայլուն ցանցերուն ծիծաղելով կըսկսին դպչիլ տեսներու թէ ինչ տեսակ ցանցեր են անոնք: Բայց մէկէն կը տեսնեն որ իրենք բռնուած են, և այնուհետեւ որչափ ջանան ազատելու, ալ աւելի կը կապուին կը կաշկանդուին. և երբ մեղաց կապերն անոնց ձեռքերն եւ ոտքերը կաշկանդեն ալ յոյս չկայ անոնցմէ ազատելու:

Ինչպէս որ թագաւորները չեն թողուր իրենց անունները կեղծ դրամացի վրայ դնել, այնպէս ալ Տէր Յիսուս պիտի չընդունի կեղծաւոր մը որ Քրիստոնէի անուն առած է իր վրայ:

Գիրքերը վարժագետներ են, որ կը սորվեցնեն առանց ծեծելու, առանց յանդիմանելու, և առանց պահանջելու հաց և ստակ: Եթէ անոնց երթաք, միշտ արթուն և պատրաստ պիտի գտնէք զանոնք, քանզի անոնք քնանալ չեն դիտեր: Եթէ զանոնք փնտռէք, անոնք ձենէ չեն պահուիր: Եթէ սխալիք, անոնք ձեր վրայ չեն խնդար: Եթէ տգէտ էք, անոնք ձեզի չեն յանդիմաներ:

Յիմարը միայն միշտ իրաւունք կունենայ:

Տղայոց Աւետարանի համար

ՍՈՒՐԲ ԳԻՐԳԷՆ ՀԱՆՆԼՈՒԿ ՄԸ

Դեռավթիթ և սիրունիկ
Կոյս մ' էի միամօրիկ:
Հայրիկս էր վեհ գիւցաղուն,
Ձահ տուաւ զիս եղբայրներուն,
Անուշ կեանքս սիրով տուի
Որ հայրս ուխտադրուժ չ'ըսուի:
Առ այս սրտիկըս չէր դժգոհ,
Ձի հայրենեացըս եղայ ես զոհ:
Սիրուն քոյրերս և եղբայրներս,
Ըսէք ուրեմն թէ ո՞վ եմ ես:

Կ. ԱԹԱՆԱՍԻԱՆ

Ամերիկայի միսիոնարաց ընկերութեան կողմէն
Խմբագիր Ճ. Ք. Կրին

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԱՄԵՆՆԵՐ

Չագմագճըլար, Յակոբեան խան, Թիւ. 12